

حسابرسی برآوردهای حسابداری و

استفاده از کارشناسان

ترجمه: سعید سپهرم، محمدعلی عضدی

هیئت نظارت بر حسابداری شرکتهای سهامی عام^۱ (PCAOB)، به تازگی به نهایی شدن دو استاندارد مرتبط با هدف بهبود حسابرسی برآوردهای حسابداری و استفاده از کارشناسان رأی داد. این دو استاندارد گرچه جدید و دربردارنده رهنمودهای سازگارتری به ویژه برای شرکتهای سهامی عام هستند، آثار آن به احتمال زیاد به حسابرسی واحدهای تجاری خصوصی تسری پیدا می کند که از برآوردهای حسابداری استفاده یا به کار کارشناسان تکیه می کنند.

برآوردها

در صورتهای مالی، داراییها اغلب براساس ارزش منصفانه گزارش می شود، یا از دیگر برآوردهای حسابداری از قبیل ذخیره حسابهای مشکوک الوصول، زیانهای اعتباری و کاهش ارزش داراییهای بلندمدت استفاده می شود. این برآوردها ممکن است تا حدی شامل ابهام در اندازه گیری باشد. بنابراین، تحریف پذیری احتمالی این برآوردها توجه بیشتر حسابرس را ایجاب می کند.

هیئت نظارت بر حسابداری شرکتهای سهامی عام نشریه شماره ۰۰۵-۲۰۱۸ خود با عنوان **حسابرسی برآوردهای حسابداری**، شامل **اندازه گیری ارزش منصفانه**^۲ را با هدف بهبود حسابرسی برآوردها منتشر کرد. این استاندارد جدید مبتنی بر ریسک، ثبات رویه بیشتری را در به کارگیری ترویج می کند. این استاندارد بر اهمیت اعمال تردید حرفه ای از سوی حسابرسان به هنگام ارزیابی برآوردهای مدیریت و لزوم توجه بیشتر به جانبداری احتمالی مدیریت تأکید می کند. براساس استاندارد به روزرسانی شده، حسابرسان باید هر دوی شواهد تاییدکننده و نقض کننده را، در کنار هم، در نظر بگیرند.

استفاده از کارشناسان

برخی برآوردهای حسابداری را می‌توان به‌آسانی تعیین کرد. اما بسیاری از آنها به شکل ذاتی ذهنی و پیچیده‌اند و مستلزم استفاده از خدمات کارشناسان هستند. به‌عنوان نمونه:

- بیم‌سنجان^۳ برای تعیین تعهدهای مرتبط با منافع کارکنان،
- مهندسان جهت تعیین تعهدهای مرتبط با مسائل زیست‌محیطی، و
- ارزیابان جهت تعیین ارزش داراییهای نامشهود یا املاک و مستغلات.

رهنمود حسابرسی مربوط به استفاده از کارشناسان از زمان انتشار اولیه آن در دهه ۱۹۷۰ تغییر زیادی نکرده بود. این استاندارد با موضوع نظارت حسابرس بر کارشناس مستقل و استفاده حسابرس از کارشناس زیر استخدام مدیریت سروکار داشت. رهنمود کنونی، حسابرسان را به ارزیابی رابطه بین کارشناس و صاحبکار، از جمله شرایطی که ممکن است منجر به از بین رفتن بی‌طرفی کارشناس شود، ملزم می‌کند، اما الزامهای خاصی ارائه نمی‌کند.

نشریه شماره ۰۰۶-۲۰۱۸ هیئت نظارت بر حسابداری شرکتهای سهامی عام با عنوان **اصلاح استاندارد حسابرسی استفاده حسابرس از کارشناس**^۴ رهنمودهای بیشتری برای انجام ارزیابی پیش‌گفته در بالا ارائه می‌کند. براساس این استاندارد به‌روزرسانی شده، مسئولیتهای حسابرس جهت ارزیابی کارشناسان بیش از کسب یک شناخت ساده از کار آنهاست. براساس این استاندارد، حسابرسان برای ارزیابی مناسب بودن داده‌های شرکت و روشها و فرضیه‌های استفاده‌شده از سوی کارشناس، باید روشهای حسابرسی بیشتری را انجام دهند. با وجود این، اجرای مجدد کار کارشناس شرکت از سوی حسابرسان ضرورتی ندارد.

به‌روز بمانید

هیئت نظارت بر حسابداری شرکتهای سهامی عام این دو استاندارد را به‌طور همزمان در اواخر سال ۲۰۱۸ منتشر کرد و خواستار اجرای آنها برای حسابرسی صورتهای مالی شده است که سال مالی آنها از تاریخ ۱۵ دسامبر ۲۰۲۰ یا پس از آن شروع می‌شود. با این حال، رهنمودهای به‌روزرسانی‌شده در انتظار تصویب از سوی کمیسیون بورس و اوراق بهادار^۵ هستند.

پانوشتها:

- 1- Public Company Accounting Oversight Board
- 2- Auditing Accounting Estimates, Including Fair Value Measurements
- 3- Actuaries
- 4- Amendments to Auditing Standards for Auditor's Use of the Works of Specialists
- 5- Securities and Exchange Commission (SEC)

منبع:

IGSS Insight, **Auditing Accounting Estimates and the Use of Specialists**, April 2019